

Madis Kallas
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium

Teie: 12.07.2023 nr REM/23-0960/-1K

Meie: 18.10.2023 nr 1-7/171-3

**Siseministeeriumi valitsemisala ettepanekud
planeerimisseaduse muutmise seaduse eelnõu
väljatöötamiskavatsusele**

Austatud minister

Täname edastamast Siseministeeriumile ettepanekute esitamiseks planeerimisseaduse eelnõu väljatöötamiskavatsuse (edaspidi VTK).

1. Hetkel kehtiva planeerimisseaduse § 28 lg 2 p 11 kohaselt ei alkatata riigi eriplaneeringut ja keskkonnamõju strateegilist hindamist eelkõige juhul, kui sellega võib kaasneda oht riigi julgeolekule. Julgeolekuohtude hindamiseks peab saama planeeringu taotlejalt piisavalt teavet ja hetkel on selgusetu, millises etapis on antud infot kõige mõistlikum koguda. Oleme teinud vastavasisulise ettepanekud ka 04.08.2023 algatatud regionaalministri määruse „Riigi eriplaneeringu algatamise taotlusele esitatavad nõuded“ eelnõule. **Palume tuua antud probleemkäsitlus ka planeerimisseaduse VTK-sse, eesmärgiga luua selgus, millises etapis on julgeolekuohtusid kõige otstarbekam hinnata ja luua õigusselgus ka määruse tasandil.**
2. Planeerimisseaduse § 74 lg 7 viidatakse, et kui planeeringualal asub kemikaaliseaduse kohaselt ohtlik ettevõtte või suurõnnetuse ohuga ettevõtte, tuleb üldplaneeringu koostamisel arvestada kemikaaliseaduses sätestatud nõuetega. Samas teiste planeeringuliikide puhul puudub viide kemikaaliseadusele. Kemikaaliseadus § 32 sätestab erinõuded maakasutuse planeerimisel ja ehitise projekteerimisel kolmel juhul (uue käitise asukoha valikul; olemasoleva käitise tegevuse laiendamisel või tootmise suurendamisel, kui selliseks tegevuseks on vaja alkatada planeering või muuta seda või anda ehitisluba; ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte ohualasse jääva maa-ala planeerimisel või sinna ehitise kavandamisel) ning kemikaaliseaduse § 32 lg 4 alusel tuleb esitada planeering või ehitusprojekt kooskõlastamiseks Päästeametile. Selleks, et saaks vajaliku info selle kohta, kas kavandatav planeering või ehitis suurendab suurõnnetuse riski või õnnetuse tagajärgede raskust (kemikaaliseadus § 32 lg 5 p 1) ning millised on õnnetuste ennetamiseks kavandatud meetmed (kemikaaliseadus § 32 lg 5 p 2) on vajalik teostada planeerimis- ja ehitusloa menetluse raames ka riskide hindamine. Kui planeerimise ja projekteerimise faasis korraldatakse keskkonnamõju strateegiline hindamine või keskkonnamõju hindamine, hinnatakse käitise seonduvaid riske ja ohte ning teavitatakse valikust selle menetluse käigus (kemikaaliseadus § 32 lg 3). Muudel juhtudel riskide ja ohtude hindamist ei ole reguleeritud. Samas planeerimisseadus otseselt sellele ei viita, et planeerimise etapis on vajalik teostada riskide hindamine, kuid on ära

reguleeritud, et millistel juhtudel on vajalik koostada keskkonnamõju strateegiline hindamine ning § 11 on viidatud, et arvesse tuleb võtta asjakohaseid riskianalüüse. **Teeme ettepaneku eelnevalt kirjeldatud asjaolud ära reguleerida ka seaduste ja määruste tasandil ning planeerimisseaduse väljatöötamiskavatsus on see, kus oleks võimalik tõstatatud probleemkohad ära lahendada.**

3. VTK käsitleb punktis 1.15 detailplaneeringu kehtivusaega. Selle probleemi lahenduseks on pakutud detailplaneeringute automaatne kehtetuks muutumine ja/või pikendamise võimaldamine teatud perioodiks. Toetame detailplaneeringutele kehtivusaja seadmist kindlatel tingimusel (eesmärk 3.15). Kuid juhime tähelepanu, et kui seadusega antakse võimalus detailplaneeringu kehtivusaja pikendamiseks, siis **tuleks KOVi pikendamise menetluse käigus üle vaadata konkreetse detailplaneeringu tingimused ja vastavus kehtivatele õigusaktidele, kuivõrd ajas muutuvad eelnimetatud nõuded.**
4. VTK probleem 1.12 käsitleb KOVi õigust avalike veekogude kasutusse planeerimiseks. **Leiame, et lisaks probleemis käsitletud rannapüügi-, surfi- jm aladele planeerimisel võiks avalikke veekogusid planeerida tuletõrjeeve allikatena.**
5. **Palume kaaluda VTK-s planeerimisseaduse §8 muutmist või selle täiendamist selliselt, et avaliku ruumi planeerimises tuleb arvestada turvalise ruumilooma põhimõtetest.** Selgitame, et keskkond on üks teguritest, mis võib soodustada ohtude ja süütegude realiseerumist ning selleks, et ennetada süütegusid, peab politsei olema kaasatud eksperdina turvalise keskkonna kujundamisel. Pöörates juba varases faasis tähelepanu keskkonnale ning hinnates sealseid turvalisuse aspekte, on võimalik vähendada ka keskkonnas ilmne vaid süütegusid. Põhimõtted on leitavad Turvalise ruumi loomise kontseptsioonist (<https://www.politsei.ee/files/Ennetus/turvaline%20ruumilooma/policyguidance-digital-cci-pjp-mm-20210325.pdf?4ec7857175>), kui CPTED käsiraamatust (https://www.kriminaalpoliitika.ee/sites/krimipoliitika/files/elfinder/dokumentid/cpted_ee_1_0.pdf).
6. Tulenevalt elanikkonnakaitse vajadusest teeme ettepaneku kaaluda võimalust rajada olemasolevate hoonete vahele põhjendatud juhtudel varjumiskohti lihtsustatud menetlusega, kaldudes vajadusel kõrvale üld- või detailplaneeringust ettenähtud tingimustest.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Lauri Läänemets
siseminister

Allan Pilviste 6125188

allan.pilviste@siseministeerium.ee